

Afectivitatea în sistemul penitenciar european – principii, oportunități și provocări

Introducere

Problema importanței afectivității în sistemul penitenciar devine tot mai relevantă în întreaga Europă. Aceasta se referă nu doar la bunăstarea emoțională a deținuților, ci și la calitatea relațiilor lor sociale – în special cu membrii familiei și partenerii de viață. În contextul resocializării, prevenirii recidivei și al drepturilor omului, afectivitatea reprezintă un aspect central, care a fost adesea neglijat până în prezent.

Afectivitatea ca drept uman și factor de resocializare

Articolul 8 al Convenției Europene a Drepturilor Omului (CEDO) protejează dreptul la viață privată și de familie – un principiu care se aplică și persoanelor aflate în detenție. Cu toate acestea, există diferențe majore în modul de aplicare a acestui drept în Europa. În timp ce unele țări promovează instituțional posibilitatea vizitelor, apelurilor telefonice și chiar a vizitelor intime, în alte sisteme un asemenea contact este strict reglementat sau chiar considerat tabu.

Studiile psihosociale arată că menținerea relațiilor funcționale în timpul detenției contribuie semnificativ la stabilitatea emoțională. Cei care reușesc să-și păstreze legăturile familiale în perioada de încarcerare prezintă un risc mai scăzut de recidivă și o disponibilitate mai mare de reintegrare socială.

Analiză comparativă: Italia, România și Germania

În România, de exemplu, așa-numitele „spații intime” sunt prevăzute prin lege – deținuții au dreptul, în anumite condiții, la vizite nesupravegheate cu partenerii lor o dată la trei luni. Această practică susține legăturile emoționale și recompensează comportamentul conform regulilor.

În Italia, în schimb, există doar proiecte pilot în anumite penitenciare (de exemplu, Milano-Bollate). Discursul social este încă puternic marcat de tabuuri. Deși constituția italiană recunoaște dreptul la afectivitate, lipsesc în mare parte reglementări concrete.

Prin conceptul de resocializare (Secțiunea 2 StVollzG), Germania urmează o abordare holistică, care include și relațiile sociale. Cu toate acestea, implementarea practică diferă semnificativ între landuri. Inițiative precum „vizitele fără supraveghere” sau programele speciale pentru familii există în anumite regiuni, dar nu sunt generalizate la nivel național.

Provocări și perspective

Standardele europene unitare pentru promovarea relațiilor afective în sistemul penitenciar lipsesc încă. Echilibrul dintre interesele de securitate și dreptul la intimitate este deosebit de dificil de atins. În același timp, devine evidentă nevoia de personal instruit, capabil să abordeze această temă într-un mod profesionist și sensibil din punct de vedere cultural.

Aici intervine proiectul Erasmus+ PSSARP: acesta își propune să crească gradul de conștientizare, să dezvolte conținut educațional pentru profesioniști și să formuleze recomandări politice de acțiune, cu scopul de a promova pe termen lung standarde mai uniforme pentru reintegrarea afectivă.

Concluzie

Afectivitatea în sistemul penitenciar nu este o temă „soft”, ci un element central al resocializării de succes. Europa se confruntă cu provocarea de a reconcilia drepturile omului, nevoile emoționale și cerințele de securitate – existând inițiative promițătoare, dar și mult teren de recuperat. Proiecte precum PSSARP aduc o contribuție inovatoare și practică în această direcție.

Europe Unlimited e.V.

Mr Dirk Leisten (CEO)

Am Dorfweg 2

52525 Heinsberg

Deutschland

www.europe-unlimited.org

E: erasmus@europe-unlimited.org

T: +49 177 5276108

**The following partners have
contributed to this project
result**

I. Vitale International

Bucharest Jilava Penitentiary

'The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein'

 europe
unlimited e.V.